

101329

101330

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo 10 -01- 2005

Čj. 196
Přílohy: 1 kóp Odd: 70

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

telefon: 257 085 111

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Město Vizovice
Masarykovo nám. 1007
763 12 Vizovice

Váš dopis značky

Naše značka

č. j. 13081/2003

Vyřizuje / linka

Ing. J. Dvořáková/431

V Praze dne

31. 12. 2004

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku památkové péče vydává toto

rozhodnutí:

Ministerstvo kultury *prohlašuje* podle § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **soubor věcí „kaple na Karažijce“, který sestává z budovy kaple na pozemku parc. č. 439/2, k. ú. Vizovice, obec Vizovice, okres Zlín, Zlínský kraj, a dále z příslušného mobiliáře této kaple, který tvoří oltář Panny Marie Růžencové, dva listinné doklady (z roku 1883 a z r. 1919) se signováním, dvojice obrazů (Ecce Homo a Mater Dolorosa), čtyři oltářní svícny, lampa na věčné světlo a dvě dřevěné lavice, za kulturní památku.**

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo návrh od Městského úřadu Vizovice ze dne 6. 8. 2003, pod zn. KU-253/03, na prohlášení kaple P. Marie Růžencové na Karažijce, město Vizovice, umístěné na pozemku parc. č. 439/2, k. ú. Vizovice, okres Zlín, Zlínský kraj, za kulturní památku. Na základě tohoto návrhu bylo zahájeno ve věci řízení.

Na žádost Ministerstva kultury zaslal své odborné stanovisko k navržené věci Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, v dopise ze dne 21. 10. 2003, pod zn. 13843/2003/ga/154ř/OI 877, v němž doporučuje prohlášení předmětné budovy kaple za kulturní památku, a dále upozorňuje na kulturně-historickou hodnotu jejího mobiliáře. Na žádost Ministerstva kultury Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, své vyjádření doplnil o popis mobiliáře předmětné kaple a doporučil jej rovněž prohlásit za kulturní památku. Toto doplnění bylo zasláno v dopise ze dne 2. 3. 2004, pod zn.

17243/2003/ga/2052ř/OI 1210/2003, v příloze zápis ze 42. jednání územní komise Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště v Brně, ze dne 1. 3. 2004.

Rovněž Komise Ministerstva kultury pro hodnocení návrhů na prohlášení věci za kulturní památku, sekce movitých památek, na svém 15. zasedání dne 25. 6. 2004, doporučilo prohlášení mobiliáře předmětné kaple za kulturní památku.

Ministerstvo kultury z vlastního podnětu a na základě doporučení Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Brně, rozšířilo řízení ve věci návrhu na prohlášení kaple P. Marie Růžencové na Karažijce za kulturní památku o cenné prvky mobiliáře navržené kaple na: **soubor věcí „kaple na Karažijce“, který sestává z budovy kaple na pozemku parc. č. 439/2, k. ú. Vizovice, obec Vizovice, okres Zlín, Zlínský kraj, a dále z příslušného mobiliáře této kaple, který tvoří oltář Panny Marie Růžencové, dva listinné doklady (z roku 1883 a z r. 1919) se signováním, dvojice obrazů (Ecce Homo a Mater Dolorosa), čtyři oltářní svícny, lampa na věčné světlo a dvě dřevěné lavice.**

Budova kaple na Karažijce z 19. století v historizujícím stylu, čerpajícím inspiraci zejména z románského slohu, byla postavena jako výraz poděkování za odvrácení cholery a vysvěcena r. 1873. Jde o poměrně atypický doklad místního stavitelství, s architektonickou a urbanistickou vyvážeností. Budova stojí na obdélném půdoryse s obloukem apsidy, max. rozměr 5,25 x 8,6 m. Západní průčelí se vstupem přiléhá ke komunikaci Vizovice – Loučka, na jeho ose v půlkruhově zaklenutém vstupu jsou osazeny vstupní dřevěné dvoukřídlé dveře, po jejich obou stranách je ve fasádě vyznačené slepé půlobloukové okno. Boční fasády mají po jednom okně půlobloukově zaklenutém, lemovaném šambránou, prosklená výplň členěna motivem románského oblouku. Korunní římsa vynáší sedlovou střechu s obloukem apsidy, nad vstupem s trojúhelníkovým štítem s dvojicí vysokých okének, zaklenutých půlobloukem. Střecha kryta plechem, hřeben u západního štítu vynáší drobnou konstrukci šestiboké plechové zvonice s jehlancovou stříškou, ukončenou makovičkou a křížkem. Stěny kaple z cihelného zdiva na kamenném základovém zdivu, podlaha z kamenných desek, strop dřevěný, omítnutý. Prostor je členěn příčkou na předsíní s původními dřevěnými prosklenými dveřmi. Stavba je umístěna ve svahu a obsahuje množství trhlin, její stav je však stabilizován.

Původní mobiliář kaple dotváří architekturu budovy. **Dřevěný oltář s obrazem Růžencové Madony**, jež je malbou olejem na plátno (73 x 63 cm ve výřezu), nesign. Ústřední oválný výjev představuje Pannu Marii s Ježíškem, sv. Dominika a sv. Kateřinou Sienskou. Kolem oválu je patnáct kruhových výjevů ze života Ježíše Krista a Panny Marie. Nad dřevěnou mensou tumbového tvaru je jednoduché portálové retabulum s kvadratickým tabernáklem se zlaceným krucifixem na dvířkách rámovaných sloupky. Na čelní straně mensy je kruhový relief s křížem. Retabulum je po stranách rámováno sloupy nesoucími přímé kladí, zakončenými článkem ve tvaru piniových šišek. Střed korunní římsy je akcentován křížem na odstupněné podnoži. Barevnost architektury oltáře je v kombinaci světle žluté barvy (plochy výplní), bílé barvy (leseny), světle modrou jsou štafírovány plastické architektonické články. Ornametální prvky jsou zlacené.

Po stranách oltáře jsou umístěny **dva protějškové obrazy – Ecce homo a Mater Dolorosa**. Jde o barbotisky v oválu (32 x 25 cm) ve dřevěném rámu (56 x 49 cm). Shodné profilované rámy jsou černě štafírovány a zdobeny vegetabilními ornamenty, pobronzovanými aplikacemi tlačnými do formy. Obraz Ecce homo znázorňuje poprsí Krista s trnovou korunou na hlavě, červeným pláštěm přes rameno, v pravé ruce žezlo z rákosy, překřížená zápěstí spoutána provazy. Hlava skloněna k pravému rameni, pohled obrácen vzhůru, pozadí kolem hlavy prosvětleno. Mater Dolorosa – poprsí P. Marie s rukama sepnutýma na hrudi. Hlava skloněna k pravému rameni, pohled obrácen dolů. Pod modrým pláštěm červený šat, na hlavě světlá rouška.

Čtyři oltářní svícny jsou z pobronzovaného soustruženého dřeva (výška 55,5 cm). Profilovaná noha kruhového půdorysu na třech nožkách tvaru koulí, profilovaný balustrový dřík oddělený prstencem tvoří nodus ve tvaru protáhlého kalicha, ve vrcholku dříku obdobný motiv proti sobě posazených kalichů s prstencem. Plechový talířek na vosk, trn na svíci.

Lampa na věčné světlo – ze žlutého a světlého kovu, výška 90 cm, je zavěšena před oltářem. Ampule hruškovitého tvaru s trojicí esovitých úchytlů tvořených stylizovanými akantovými úponky je zavěšena na třech řetízích. Lampa je ukončena profilovaným prstencem s kruhem. Vrchol lampy tvoří stylizovaný plamínek.

Dvě lavice tvarově jednoduché, z vyřezávaného mořeného dřeva (101 x 204 x 43 cm) jsou umístěny podél bočních stěn. Bočnice lavic zakončeny trojúhelníkovou římsou, zdobený úzkými lištami, tvořícími geometrický pravidelný ornament. Bočnice jsou v místě sedadla a u paty profilovány, profilování obou lavic se trochu liší, patrně jedna z nich byla doplněna odjinud (typově stejné lze najít např. v kostele sv. Vavřince ve Vizovicích či v evang. kostele v Pozděchově).

Dva listinné doklady s latinským textem jsou zaskleny a orámovány – starší listina dokládá, že 9. července 1883 byl posvěcen přenosný oltář s ostatky biskupa Apollinaira, Pavla a Jana Sarkandera (stvrzeno Gustavem, hrabetem de Belrupt – Tyssacc, titulárním biskupem germaničejským, sufragánem olomouckým a Theodorem Kukulou, ceremoniářem a prelátem metropolitního kostela). Mladší listina, datovaná 27. června 1919 v Olomouci, uvádí, že olomoucký arcibiskup Lev kardinál Skrbenský ze své autority povoluje, aby „v této kapli, zbudované ke cti boží a vybavené náležitostmi k bohoslužbě, byla platně sloužena mše svatá“ (pečeť olomouckého arcibiskupství, podpis olomouckého arcibiskupa a sekretáře Oldřicha Karlíka).

Vlastník – Město Vizovice, 763 12 Vizovice, Masarykovo nám. 1007 - byl o zahájení rozšířeného řízení vyrozuměn podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, dopisem Ministerstva kultury ze dne 10. 11. 2004, č. j. 13081/2003, a bylo mu umožněno se k podanému návrhu vyjádřit. Této možnosti nevyužil.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se k návrhu vyjádřil Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče, v dopise ze dne 15. září 2003, pod zn. KUZL 4401/2003 KUL. V tomto dopise vyjadřuje souhlas s prohlášením předmětné kaple, vzhledem k intaktnosti a architektonické a urbanistické hodnotě kaple. Toto vyjádření bylo po rozšíření řízení doplněno dopisem ze dne 15. prosince, pod zn. KUZL 24301/2004 KUL, v němž je vyjádřen souhlas s prohlášením předmětného souboru z důvodu, že předmětná kaple spolu s mobiliářem je zachována v původní podobě a tvoří velmi významný celek stylové i výtvarné jednoty.

Rovněž Městský úřad Vizovice, odbor správní a životního prostředí, zaslal své vyjádření k návrhu podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Ve svém stanovisku ze dne 17. 12. 2004, pod zn. KU-253/03, doporučuje prohlášení předmětného souboru za kulturní památku pro jeho kulturně historickou hodnotu.

Na základě výše uvedeného dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že předmětný soubor věcí „kaple na Karažijce“ ve Vizovicích, okres Zlín, Zlínský kraj, je vzhledem ke své intaktnosti a neběžnému architektonickému pojetí cenným dokladem drobné sakrální stavby 19. století, v neorománském stylu, a spolu s mobiliářem kaple rovněž dokládá životní způsob a prostředí společnosti 19. století. Splňuje proto podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení

Na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení (§ 44 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči). Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je přiložený situační zakres s umístěním předmětné věci.

Mgr. Petra Ulbrichová

Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: situační zakres

V opise obdrží: ☒ Národní památkový ústav - ústřední pracoviště
Národní památkový ústav - územní odborné pracoviště v Brně
Krajský úřad Zlínského kraje, úsek státní památkové péče
Městský úřad Vizovice, úsek státní památkové péče
vlastní

Soubor věcí „kaple na Karažijce“, který sestává z budovy kaple na pozemku parc. č. 439/2, k. ú. Vizovice, obec Vizovice, okres Zlín, Zlínský kraj, a dále z příslušného mobiliáře této kaple

Příloha rozhodnutí MK ČR k č. j. 13081/2003 ze dne 31. 12. 2004